

FSD3486 HAASTATTELUT SUOMEN ARKEOLOGISTEN LÖYTÖJEN TIETOKANNAN KEHITTÄMISESTÄ 2018-2019

FSD3486 FINNISH ARCHAEOLOGICAL FINDS RECORDING LINKED OPEN DATABASE: INTERVIEWS ON USER NEEDS 2018-2019

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

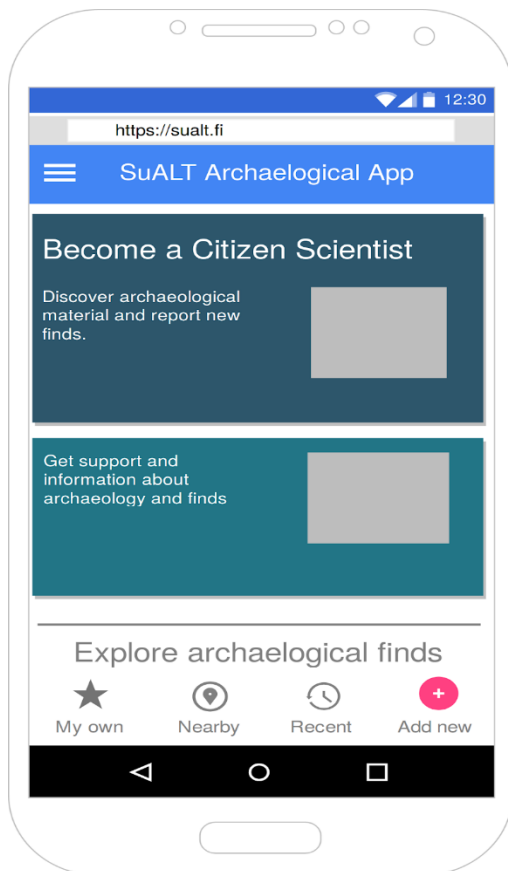
Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

SuALT-projektin Haastattelukysymykset

Ennen nauhoituksen alkua haastattelija esittelee projektin, sen tekijät ja projektin tämän hetkisen tilanteen. Haastattelija kertoo myös haastateltavalle mitä kansalaistieteellä tarkoitetaan. Haastattelija näyttää kaksi mock-up kuvaa (ks. alla) suunnitteilla olevasta Löytösammosta, miltä se voisi näyttää ja korostaen, että tämä on ainoastaan hahmotelma. Haastattelija esittelee kuvan eri osioita lyhyesti, mitä tietoja ne voisivat sisältää. Haastattelut etenevät vapaamuotoisesti alla olevien teemojen mukaan.

Kuva 1. Löytösammon etusivun hahmotelma

Kuva 1

Mitä erilaisia tietoja etusivulla tulisi sinun mielestäsi olla?

- Säännöt, vastuullisuus, löytöjen putsaminen, ”konservointi”, laki...
- Muistutus siitä, että muinaisjäännösrekisteri ei ole ajanmukainen?

Millä tavalla tämä tieto voidaan esitellä?

- Onko valokuvat tai videot hyvä vaihtoehto tiedon esittämiseen?

Miten vältetään viranomaiskielisyys?

Pitäisikö SuALTin etusivulla olla kuvagalleriassa esim. kuukauden esine?

- Minkälainen tämä voisi olla?
- Onko näiden esineiden pakko olla arvokkaita tai harvinaisia vai voisiko siinä olla myös ns. massalöytöjä jolloin tuotaisiin arjen esineistöä paremmin esille?

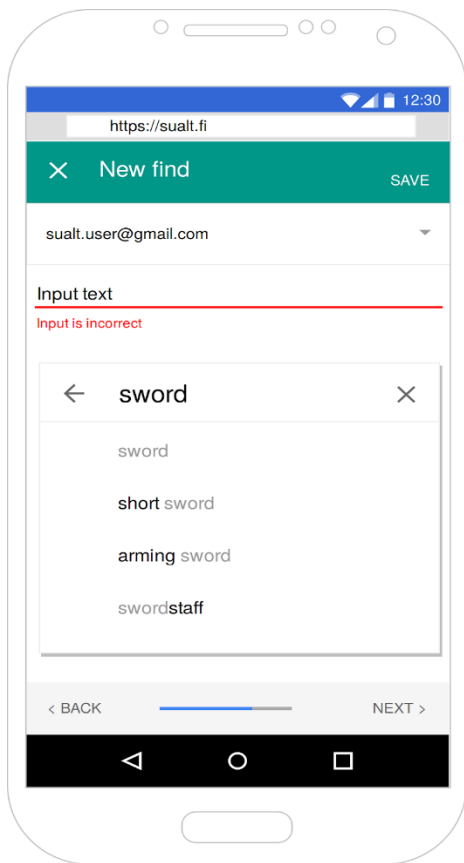
SuALTin hakutoiminnot: millä tavalla olisi mahdollista hakea esinetyyppejä?

- miten haetaan esimerkiksi tunnistamattomat löydöt?

Miten saataisiin SuALTista helposti lähestyttävä ja helppokäyttöinen?

Minkälaisia karttanäkymiä SuALTissa pitäisi olla?

- Muinaisjäännösrekisterin kautta nähdään myös olemassa olevat suojellut muinaisjäännökset, jolloin niitä alueita voidaan välttää
- Mitä tapahtuu kategorialle mahdolliset muinaisjäännökset? Näkyykö ne myös kaikille?
- Miten voidaan taata, että käyttäjä saa ajanmukaisia tietoja, jos muinaisjäännösrekisteri ei ole ajanmukainen?
- Miten saadaan aluerajaukset ajanmukaisiksi?
- Pitäisikö tarkat löytöpaikat näkyä vain rekisteröityneille käyttäjille?
- Miten vältetään se, että tietoja käytetään väärin?

Kuva 2. Uuden esineen syöttäminen Löytösampoon.

Kuva 2

Mitä tietoja näytetään kaikille käyttäjille (selaaajat, katselijat)?

- tulisiko olla erilaiset näkymät katselijoille?

Mitä tietoja näytetään rekisteröityneille käyttäjille?

- Pitäisikö suodattaa SuALTissa olevaa tietoa eri käyttäjäryhmille?
- Esim. harrastajat näkevät jotain tiettyä ja arkeologit jotain lisää, viranomaiset kaiken?
- Voiko tutkijat/jatko-opiskelijat saada viranomaisstatuksen, eli näkemään kaiken datan?
  - Millä tavalla haetaan tutkimuslupaa tällaiselle?

Esineiden ilmoittaminen sanastojen kautta?

- Vapaiden tekstikenttien välttäminen

Miten käyttäjä näkee missä vaiheessa löytöjen syöttämistä hän on?

Mitä kaikkea SuALTiin voisi syöttää?

- Onko mahdollista syöttää myös muuta kuin metalliesineitä?

Missä menee aikaraja, jotka Museovirasto vielä ottaa kokoelmiin?

Minkäikäisiä rahoja ilmoitetaan ja mitkä otetaan kokoelmiin

Valokuvien lisääminen – montako valokuvaa SuALTiin tulisi voida syöttää?

- mikä olisi minimi/maksimimäärä?

Minkälaisia valokuvia SuALTissa tulisi olla, esinekuvien lisäksi?

- *In situ* kuvat – voidaanko tätä vaatia harrastajalta?
- Pitäisikö SuALTissa olla printattava mittakaava esinelöydöille, jotta kuvat olisivat mahdollisimman yhtenäiset?
- Mitä mieltä siitä, että sinne voisi lisätä maisemakuvia tai kuvia esim. löytökuopasta?

Miten esineen ajoitus ilmoitetaan? (oleellinen asia hakutoiminnoissa tutkijoille)

- Sanallisesti aikaperiodeittain, esim. merovingiaika, viikinkiaika, keskiaika?
- Numeroilla aikaperiodeittain, esim. 600-800-luku, 800-1050- luku?
- Pelkät vuosisadat?
- Jokin muu tapa? Yli- ja alimääritelmät?
- Voidaanko valita useampi vaihtoehto?
- Miten syötetään rahalöytöjen osalla täsmällinen vuosiluku (lyöntivuosi)?
  - menisikö tämä vapaaseen tekstikenttään?

·Pitäisikö liitetiedostoja voida lisätä?

- Minkälaista tietoa liitteissä voisi olla?

Lisätiedot – mitä kaikkea tässä voisi olla?

- Tulisiko vapaatekstikenttiä olla lisätiedoille?
- esim. maanomistajien kautta saadut lisätiedot, kansantarinat yms.

Valokuvien käyttöoikeus: mitä se tarkoittaa löytäjälle?

- mitä tämä tarkoittaa löytäjälle?
- pääseekö tutkijat käyttämään näitä kuvia omissa tutkimuksissaan?

Löytäjien oma nimi: pitääkö se näkyä avoimesti vai ei?

- mikä voisi olla vaihtoehdot?

Pitäisikö löytöpaikkojen koordinaattitiedot olla avoimesti näkyvissä?

- Mitkä olisivat rajoitteet?
  - Vain rekisteröityneet käyttäjät?
  - Saako löytäjä itse päättää onko tieto avointa vai ei?
  - Onko viranomaisten asia päättää tiedon avoimuudesta?
  - Vain tarkastetut kohteet avoimeksi?
    - Vain koekaivetut tiedot avoimeksi? Eli vain kiinteät muinaisjäännökset?

Kuka tulisi validoida SuALTiin tulevat uudet löydöt?

- Millä tavalla se voisi tapahtua?
- Olisiko harrastajilla mahdollisuus validoida löytöjä kansalaistieteen mukaisesti?
- Entä opiskelijat ja arkeologit? Miten opiskelijoita/arkeologeja voisi tästä vapaaehtoistyöstä kiittää? Mikä toimisi porkkanana?
  - Opintopisteet, Tuhat tai CV:hen tunnustusta?
- Kuka päättää siitä kuka saa toimia löytöjen validoijana? Onko se Museovirasto?

- Pitäisikö olla jokin löytöjen asiantuntijaraati, joka tunnistaa löydöt?
- Pitäisikö validointi olla kaksivaiheinen?

Mitä tapahtuu tunnistamattomilla löydöillä (mysterilöydöt)?

- Miten ne ilmoitetaan?
- Kuka ne tunnistavat?
- Voisiko mysteeriesineet esim. pyöriä SuALTin etusivulla kuvagalleriassa, jolloin houkutellaan käyttäjät tunnistamaan nämä esineet?

Miten saadaan harrastajat ja arkeologit käyttämään tietokantaa?

- Miten saadaan tietokannasta helppokäyttöinen?
- Onko ideoita miten SuALTia voitaisiin myydä harrastajille?
- Mikä voisi olla porkkana SuALTin käyttönotolle?

Pitäisikö SuALTissa olla keskustelufoorumi?

- Minkälainen se voisi olla?
- Miten vältetään asiattomuudet keskustelupalstalla?
- Kuka moderoi keskustelua?

Miten saataisiin harrastajat ja arkeologit yhteyteen toisiinsa SuALTissa?

- Pitäisikö olla mahdollista lähettää yksityisviestejä harrastajille/arkeologeille?
- Miten voitaisiin kasvattaa yhteistyötä?
- Monet harrastajat haluaisivat ottaa yhteyttä arkeologiin. Voiko SuALTissa olla arkeologiprofiilit, jossa kerrotaan hänen toiminta-alue, erikoisala ja/tai kiinnostuksen kohteet?

Miten tutkimusta tuodaan esiin SuALTissa?

- Pitäisikö siinä olla listaus esim. vireillä olevista projekteista, SuALTin tietokannasta tehdyistä tutkimuksista yms., kuten PAS tietokannassa on?